
Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Op verzoek van de VVD-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken het lid Luchtenveld tot lid in plaats van het lid Hirsi Ali en het lid Hirsi Ali tot plaatsvervangend lid in de plaats van het lid Schippers.

Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van een wetgevings-c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op maandag 7 februari 2005 van 10.15 uur tot 18.00 uur van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de nota Grondrechten in een pluriforme samenleving (29614).

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2005, met uitzondering van het deel Milieu (29800-XI).**

(Zie vergadering van 30 november 2004.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Minister **Dekker**: Voorzitter. Ik complimenteer allereerst mevrouw Veenendaal met haar maidenspeech. Inhoudelijk kom ik daarop uiteraard nog terug.

Voorzitter. Zoals men weet, ben ik niet alleen minister van wonen. Het gaat in mijn portefeuille ook over de ruimtelijke ordening, de VROM-inspectie en het rijkshuisvestingsbeleid. Gezien de vragen van de Kamer en haar keuze ± en mede vanwege het tijdsbestek van de staatssecretaris en mijzelf in verband met de EU-conferentie van afgelopen maandag en dinsdag ± om het onderdeel Milieu separaat met de staatssecretaris te behandelen, concentreer ik mij op de vragen rond het wonen, met enkele uitstapjes naar andere onderwerpen. Ik houd daarbij rekening met het feit dat wij over de nota Ruimte en het

huurbeleid nog apart met de Kamer zullen spreken.

De leefbaarheid en veiligheid in onze samenleving staan volop in de schijnwerpers. Als minister van VROM voel ik mij niet alleen betrokken, maar ook medeverantwoordelijk voor het woon- en leefklimaat in onze gemeenten. Het is geen toeval dat de huidige spanningen in onze samenleving vooral tot uitdrukking komen op lokaal niveau. Vooral in de steden komt alles samen, om te beginnen in positieve zin: wonen, werken, studeren, recreëren en cultuur beleven.

De dynamiek van die mix maakt met name de grote steden aantrekkelijk als vestigingsplaats, bijvoorbeeld voor hoofdkantoren van internationale ondernemingen, maar ook voor creatieve sectoren, dienstverlening en kennisintensieve bedrijven. Voor jonge professionals is de stad vaak een ontmoetingsplek om hun carrière vorm te geven. Je gaat naar de stad om er te studeren en het stadsleven te ondergaan. Je vindt er een baan en verruimt de stad vaak weer na gezinsvorming en voldoende inkomen voor een huis wat verderop.

Naast deze passanten zijn er natuurlijk ook de verstokte stadsmensen die blijven zeggen: de stadslucht maakt immers vrij. Maar lang niet voor iedereen werkt de stad als een emancipatie- of laat staan een carrièremachine. In de verouderde en eenvormige wijken rond de stadscentra ontbreekt voor veel bewoners dat dynamisch perspectief. Hier komt ook alles samen. De midden- en hogere inkomens trekken weg en de kansarme groepen blijven achter in verouderde en eenvormige wijken. Er is een terugloop van voorzieningen en er zijn onveiligheid en verloedering. Daarbij wordt de bevolkingssamenstelling van deze wijken ook steeds eenzijdiger. Zo ontstaat een isolement ten opzichte van de dynamische en creatieve stad, maar ook ten opzichte van de autochtone Nederlandse cultuur. Daarmee is overigens niets gezegd ten nadele van welke geloofsovertuiging dan ook.

Ik hecht eraan, uit te spreken dat wij ± en dat gevaar ligt zeker in de oude wijken op de loer ± moeten voorkomen dat een wij/zij-denken ontstaat; autochtonen tegenover allochtonen en allochtonen tegenover autochtonen. Voedingsbodems daarvoor moeten worden weggeno-

men. Verschillende bewindslieden hebben daar, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, al op gewezen. Die verantwoordelijkheid heb ik ook. Daarbij dient de aanpak van oude wijken centraal te staan. Verloedering moet worden tegengegaan, segregatie moet worden voorkomen door via woningbouw veel meer differentiatie te realiseren, maar ook door de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren, door voorzieningen in wijken op peil te houden. Het voorgestelde nieuwe huurbeleid is niet strijdig met die doelstelling, maar is juist een belangrijke bouwsteen voor beleid dat woningtekort en segregatie bestrijdt, evenals de investeringen in de stedelijke vernieuwing en de nieuwbouwproductie.

Ik hecht eraan te benadrukken dat ik de vrijheid van meningsuiting een groot goed vind. Het publieke debat kan niet zonder dat respect voor de ander. Onze tolerantie is te vaak verworden tot weggijken, bijvoorbeeld bij onbeschoft gedrag op straat, in het verkeer of bij zinloos geweld. Dat tij moeten wij in ieder geval keren. Dat heeft niets te maken met geloof of etniciteit, maar alles met respect, een begrip dat helaas te vaak met voeten wordt getreden. Kortom, een geïntegreerde sociaal-fysieke aanpak is meer dan ooit keihard nodig. Met mijn collega's zal ook ik als minister van VROM in deze kabinetsperiode een bijdrage leveren om verdere segregatie tegen te gaan.

Ik kom straks uitgebreider terug op de maatregelen die ik op dit punt reeds in gang heb gezet, de resultaten die in het land worden bereikt en de vragen die u daarover hebt gesteld. Eerst zal ik het bredere kader schetsen van de opgave op het terrein van wonen.

Tijdens de begrotingsbehandeling van vorig jaar heb ik voor wonen aangegeven wat ik als centrale opgave voor de komende jaren zie: beweging in de woningmarkt brengen. Omdat er te weinig wordt gebouwd, loopt het herstructureringsproces vertraging op. Veel burgers komen niet aan een geschikte woning. Mensen met lage inkomens en starters worden geconfronteerd met wachtlijsten voor een betaalbare huurwoning. In sommige steden of regio's zijn die wachtlijsten veel te lang. Tegelijkertijd is er vraag naar middeldure en dure huurwoningen. Ook daaraan is gebrek. Toch wordt daarop door